

Σημειώνουμε ότι, στην περίπτωση που είναι $x^1=x$ και $x^2=y$ τότε τα παραπάνω δίνουν τις μερικές παραγώγους: $\mathbf{f}_{xy}(\mathbf{a})$, $\mathbf{f}_{yx}(\mathbf{a})$ (μικτές παράγωγοι), $\mathbf{f}_{x^2}(\mathbf{a})$, $\mathbf{f}_{y^2}(\mathbf{a})$.

Παρατήρηση

Γενικά, οι $\mathbf{f}_{x^i x^j}(\mathbf{a})$, για $i \neq j$ αλλά και ειδικότερα οι $\mathbf{f}_{xy}(\mathbf{a})$, $\mathbf{f}_{yx}(\mathbf{a})$ δεν είναι ίσες μεταξύ τους, σύμφωνα όμως με το **θεώρημα Schwarz**, θα είναι ίσες μεταξύ τους στο $\mathbf{a}$ όταν υπάρχουν οι μερικές παράγωγοι $\mathbf{f}_x(\mathbf{a})$, $\mathbf{f}_y(\mathbf{a})$, $\mathbf{f}_{xy}(\mathbf{a})$ και είναι συνεχείς σε μια περιοχή U του σημείου $\mathbf{a}$.

Στην περίπτωση αυτή θα είναι: $\mathbf{f}_{xy}(\mathbf{a}) = \mathbf{f}_{yx}(\mathbf{a})$.

Στην πράξη, απαιτούμε γενικά οι συναρτήσεις μας $\mathbf{f}: I \rightarrow \mathbf{R}^k$ να έχουν παραγώγους τουλάχιστον 1ης τάξης ενώ συχνά επίσης απαιτούμε να έχουν παραγώγους 2ης ή ανώτερης τάξης. Θα λέμε τότε ότι: μια διανυσματική (ή πραγματική συνάρτηση) $\mathbf{f}$ είναι **κλάσεως C^m** ή **διαφορίσιμη τάξεως C^m** ($m \geq 1$) σε ένα διάστημα $I \subset \mathbf{R}$ αν υπάρχει η παράγωγός της τάξεως m και είναι συνεχής στο I . Προφανώς, μια συνάρτηση που είναι κλάσεως C^k θα είναι και κλάσεως C^λ , με $\lambda \leq k$.

Συμβολίζουμε την κλάση των συνεχών συναρτήσεων με C^0 , ενώ την κλάση των συναρτήσεων που έχουν παραγώγους όλων των τάξεων με C^∞ .

Πρόταση

Αν οι συναρτήσεις $\mathbf{f}, \mathbf{g}: I \rightarrow \mathbf{R}^k$ είναι κλάσεως C^m στο I , τότε οι συναρτήσεις $\mathbf{f}+\mathbf{g}$, $\mathbf{f}-\mathbf{g}$, $\mathbf{f}\mathbf{g}$ καθώς και η σύνθεση $\mathbf{f} \circ \mathbf{g}$ είναι συναρτήσεις κλάσεως C^m .

Στην περίπτωση μιας καμπύλης του $\mathbf{R}^3$, που αποτελεί μια απεικόνιση $I \rightarrow \mathbf{R}^3$, θα λέμε ότι αυτή είναι **διαφορίσιμη** ή **λεία στο $\mathbf{R}$** (στο $I \subset \mathbf{R}$), αν οι συνιστώσες της α^i ($i=1,2,3$) είναι παραγωγίσιμες (διαφορίσιμες) συναρτήσεις οποιασδήποτε τάξης στο $\mathbf{R}$ και μάλιστα οι παράγωγοί τους είναι συναρτήσεις συνεχείς στο $\mathbf{R}$. Η α είναι τότε μια **λεία καμπύλη κλάσεως C^∞** ή απλά **λεία καμπύλη**.

Το διαφορικό της α στο t_0 είναι τότε το:

$$\begin{aligned} d_{t_0} \alpha &= \left(\frac{\theta \alpha^1(t_0)}{\theta t}, \frac{\theta \alpha^2(t_0)}{\theta t}, \frac{\theta \alpha^3(t_0)}{\theta t} \right) = \left(\frac{d\alpha^1(t_0)}{dt}, \frac{d\alpha^2(t_0)}{dt}, \frac{d\alpha^3(t_0)}{dt} \right) = \frac{d\alpha(t)}{dt} \Big|_{t=t_0} \\ &= ([\alpha^1(t)]'_{t=t_0}, [\alpha^2(t)]'_{t=t_0}, [\alpha^3(t)]'_{t=t_0}) = \alpha'(t_0) \text{ και } (d_{t_0} \alpha)(h) = \alpha'(t_0) \cdot h. \end{aligned}$$

Για μια λεία καμπύλη κλάσεως (τουλάχιστον) C^1 , η $\alpha'(t_0)$ είναι η 1η παράγωγος της α στο t_0 και αποτελεί (γεωμετρικά) το **διάνυσμα ταχύτητας της καμπύλης α στο σημείο t_0** . Δηλαδή:

$$\alpha'(t_0) = \lim_{t \rightarrow t_0} \frac{\alpha(t) - \alpha(t_0)}{t - t_0} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\alpha(t_0 + h) - \alpha(t_0)}{h} = ([\alpha^1(t)]'_{t=t_0}, [\alpha^2(t)]'_{t=t_0}, [\alpha^3(t)]'_{t=t_0})$$

Γενικότερα, το διάνυσμα ταχύτητας μιας (λείας) καμπύλης σε οποιοδήποτε $t \in I \subset \mathbf{R}$ θα συμβολίζεται με $\alpha'(t)$ και το μέτρο του θα το ονομάζουμε **ταχύτητα** ή **μέτρο της ταχύτητας** της α στο t και θα είναι ίσο με:

$$\|\alpha'(t)\| = \sqrt{\left[\frac{d\alpha^1(t)}{dt} \right]^2 + \left[\frac{d\alpha^2(t)}{dt} \right]^2 + \left[\frac{d\alpha^3(t)}{dt} \right]^2} = \sqrt{([\alpha^1(t)]')^2 + ([\alpha^2(t)]')^2 + ([\alpha^3(t)]')^2}$$